

Zeeland, 3 maart 2020
Verzonden: 06 MRT 2020
Ons kenmerk: SAM/JvH 7321-2019
Uw brief van:
Portefeuillehouder: Wethouder Bohmer
Onderwerp: Budgettair kader jeugdhulp 2020 tot en met 2023

De gemeenteraad van Landerd

Geachte raadsleden,

Met deze brief informeren wij u over het budgettair kader voor jeugdhulp. Het is een meerjarig kader voor de jaren 2021 tot en met 2023. Daarnaast is het kader voor 2020 geactualiseerd. Wij stellen voor de besluitvorming over de financiële uitwerking te laten plaatsvinden bij de 1de burap 2020. Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de onderbouwing van het budgettair kader en de wijzigingen in 2020 en vanaf 2021.

De volgende punten komen aan de orde in deze raadsinformatiebrief:

1. Actualisatie budgettair kader 2020
2. Uitvoeringskosten regionale inkooporganisatie (RIOZ)
3. Wat zijn de belangrijkste veranderingen vanaf 2021?
4. Wat zijn de gevolgen?
5. Hoe is het budgettair kader 2021 opgebouwd?
6. Wat is het vervolg?

Inleiding

Begin 2019 heeft uw raad het college toestemming gegeven om een nieuwe centrumregeling aan te gaan voor de inkoop van specialistische jeugdhulp. Daarnaast hebben de colleges in Brabant Noordoost een gezamenlijke inkoopstrategie vastgesteld. Deze is uitgewerkt tot een inkoopopdracht aan het RIOZ (de regionale inkooporganisatie) die op 3 maart 2020 door het college is vastgesteld. Op basis van deze inkoopopdracht voert RIOZ de inkoopprocedure uit voor het inkopen van jeugdhulp voor de periode 2021 tot en met 2023. Het budgettair kader jeugdhulp is de financiële vertaling van deze inkoop en hangt hier dus nauw mee samen.

Vanaf 2021 kopen we de jeugdhulp in onze regio meerjarig op een andere manier in. Er zijn diverse veranderingen vanaf 2021 waar wij u met deze brief over willen informeren. Vervolgens lichten wij een aantal onderdelen van het budgettair kader nader toe.

Bijlagen:

In afschrift aan:

Beh. ambtenaar: Jonna van Hoesel

Als u deze brief leest, maar niet de geadresseerde bent, hebt u geen recht kennis te nemen van deze brief of deze te verstrekken aan derden. Stuur deze brief a.u.b. retour o.v.v. 'foutief bezorgd/geadresseerd'.

Gemeente Landerd, bezoekadres: Kerkstraat 39, 5411 EA Zeeland. Postadres: Postbus 35, 5410 AA Zeeland.
tel. 0486-458111 e-mail: info@landerd.nl internet: www.landerd.nl IBAN rekeningnummer: NL29 BNGH 0285 0606 19

1. Actualisatie budgettair kader 2020

In bijgesteld budgettair kader 2020 is rekening gehouden met actuele stand van zaken rond autonome ontwikkelingen en de resultaten van de bijstelling regionale transformatieopgaven.

Post	Budgettair kader 2020 (10 april 2019)	Mutaties	Bijgesteld kader 2020
Jeugdzorgplus	4.647.090	-259.620	4.387.470
LTA	11.780.760	-	11.780.760
Gecertificeerde instellingen	11.983.630	599.182	12.582.812
Veilig Thuis	4.725.133	75.000	4.800.133
CTB	86.000	-	86.000
ZIN Kader	95.335.702	783.852	96.119.554
Totaal	128.558.315	1.198.414	129.756.729

Waarmee is in het herijkte budgettaire kader 2020 rekening gehouden?

1. De huidige overeenkomsten met en zonder verblijf zijn met 1 jaar verlengd zodat;
 - a. Continuïteit van zorg wordt geboden, hierdoor kan voor en aan jeugdigen reeds in zorg continuïteit worden gegarandeerd.
 - b. De opbouwmaatregelen van de transformatie in 2020 op dezelfde manier zijn gecontracteerd als in het transformatieproject 2019.
2. Er zijn diverse ontwikkelingen die het rechtvaardigen om het budgettair kader 2020 zoals dat in april 2019 door het Regionaal Bestuurlijk Overleg jeugd is vastgesteld te herijken. Per onderwerp lichten we dat beknopt toe.

Toelichting en ontwikkelingen Jeugdzorg Plus

We zien in 2019 voor de regio Noordoost Brabant voor het eerst een afname van het zorggebruik op Jeugdzorg Plus. Op dit moment hebben we nog onvoldoende zekerheid of deze daling verder zal doorzetten. Daarom hebben we het kader voor 2020 iets boven de verwachte realisatie 2019 geraamd.

Toelichting en ontwikkelingen Gecertificeerde Instelling

Per 2020 is de nieuwe inkoop voor gecertificeerde instellingen gerealiseerd. Onderdeel van de nieuwe inkoop GI's is dat de tarieven circa 5% hoger vastgesteld moeten worden op basis van (benchmark) onafhankelijk tariefonderzoek. In verband met bezwaren gedurende de aanbesteding is op niveau van de vijf regio's afgesproken dat een aanvullend onafhankelijk kostprijsonderzoek nog gaat plaatsvinden. Het is mogelijk dat op basis van het kostprijsonderzoek met terugwerkende kracht een bijstelling volgt op de tarieven. De omvang van de inzet van GI is gelijk gebleven. Het totaal kader voor de GI's stellen we daarom voorlopig 5% hoger vast.

Toelichting en ontwikkelingen Veilig Thuis

Voor Veilig Thuis hebben we in 2019 een traject gelopen rond de afstemming van de dienstverlening op de vraag van de gemeenten. Per 2020 is de opdracht van Veilig thuis herijkt in lijn met de nieuwe afspraken. Het budget voor Veilig thuis is op basis van een reële begroting in lijn gebracht met de ontwikkelingen die we van hen vragen. Daarnaast is per 2020 geregeld dat het gerealiseerd volume meeweegt in de bekostiging van Veilig Thuis.

Toelichting en ontwikkelingen ZIN

Autonome ontwikkelingen 2020 en realisatie regionale transformatieopgaven

De regionale inkooporganisatie heeft een beknopte trendanalyse gedaan op basis van de voorlopige realisatie 2019 en de contractafspraken 2020. Uit deze analyse zijn een aantal autonome ontwikkelingen gebleken. Het recent uitgevoerde onderzoek zorggebruik (PON) bevestigt deze beelden. Hierover bent u eerder middels een raadsinformatiebrief 'ontwikkelingen jeugdhulp 4de kwartaal 2019' geïnformeerd. Deze autonome ontwikkelingen zijn verwerkt in het geactualiseerde budgettair kader 2020 zodat voldoende zorg beschikbaar blijft voor de betreffende onderdelen.

Financiële gevolgen aanpassen budgettair kader 2020 voor gemeente Landerd.

De actualisatie van het budgettair kader heeft als gevolg dat de kosten van de gemeente Landerd met € 35.079, stijgen voor het onderdeel jeugdhulp. Dit zullen wij meenemen in de 1ste burap 2020.

2. Uitvoeringskosten Regionale Inkooporganisatie (RIOZ)

Inleiding

Vanaf 1 januari 2020 is de nieuwe centrumregeling van kracht. Belangrijkste inhoudelijke wijziging voor de uitvoeringskosten van de regionale inkooporganisatie is het feit dat de centrumgemeente nu de opdracht heeft een onafhankelijk inkoopteam te formeren waarbij dubbelfuncties tussen centrumtaken en lokale taken voor de centrumgemeente niet meer gecombineerd mogen worden. De regionale inkooporganisatie voert taken uit voor de jeugdhulp regio Noordoost Brabant en Wmo regio De Meierij. De uitvoeringskosten in dit stuk betreffen het jeugddeel van de regionale inkooporganisatie.

Structurele en incidentele kosten

Sinds begin 2019 is de inkooporganisatie intern zich vast gaan inrichten binnen de kaders en bijbehorende taken rond deze nieuwe opdracht. Naast de structurele uitvoeringskosten kosten van het RIOZ waaronder zaken als accountmanagement, contract- en financieel beheer vallen is er in 2020 sprake van een aantal grootschalige projecten (inkoop 2021, inrichten P&C-cyclus, project databeheer). Dit brengt incidentele kosten met zich mee. De structurele kosten van de regionale inkooporganisatie voorzien niet in incidentele (grootschalige) werkzaamheden, op deze wijze houden we de structurele kosten voor de regiogemeenten zo beperkt mogelijk.

Met ingang van de nieuwe centrumregeling, 1 januari 2020, worden de kosten voor de regionale inkooporganisatie volledig doorbelast aan de deelnemende gemeenten. Dat betekent dat er periodieke indexering zal gaan plaatsvinden en dat de overhead van de personele kosten in rekening wordt gebracht. Op basis van de indexcijfers in de meicirculaire 2019 komt de meerjarenraming 2020 – 2023 uit op de bedragen in onderstaande tabel.

Begroting	Index	Bedrag
2020	2,30%	€ 1.854.155
2021 en verder	2,90%	€ 1.907.925

Na realisatie van de nieuwe inkoop 2021 zal het RIOZ de structurele uitvoeringskosten actualiseren op basis van deze nieuwe inkoop.

Financiële gevolgen uitvoeringskosten 2020 en volgende jaren voor gemeente Landerd.

De uitvoeringskosten zijn gestegen. Voor de gemeente Landerd betreft het voor 2020 een bedrag ad. € 16.528,- incidenteel en € 3.831,- structureel.

Voor 2021 gaat het om een bedrag van € 2.307 incidenteel en € 5.109,- structureel.. Dit zullen wij meenemen in de 1ste burap 2020

3. Wat zijn de belangrijkste veranderingen vanaf 2021?*De splitsing tussen zware en lichte jeugdhulp en manier waarop we deze inkopen*

Zoals besloten in de inkoopstrategie is er sprake van een splitsing tussen zware en lichte hulp. Op basis van onderstaande uitgangspunten is voor beide een andere wijze van inkopen gekozen.

Voor lichte producten:

- Aanbieders nabij of naar keuze.
- Bredere toetreding is (tussentijds) mogelijk bij voldoen aan hoge kwaliteitseisen.
- Geen volume afspraken vooraf.
- Toetreding nieuwe aanbieders mogelijk.

Voor zware producten:

- In stand houden van bepaalde voorzieningen en aanbieders hiertoe een mate van garantie bieden.
- Stimuleren transformatie beweging.
- Benodigde flexibiliteit om jeugdigen een passende plek te kunnen bieden.
- Minder gebruik van zwaardere hulpvormen moet ook leiden tot lagere kosten.
- Gedurende de contractperiode is het niet noodzakelijk om periodiek nieuwe partijen te laten toetreden.

De manier waarop we de jeugdhulp bekostigen

Vanaf 2021 werken we met nieuwe producten die zijn vastgelegd in een productenboek. De nieuwe producten zijn als het ware bouwstenen waarmee een arrangement op maat voor een jeugdige kan worden gemaakt. We bekostigen deze bouwstenen grotendeels op een inspanningsgerichte manier (pxq). Aangevuld met garanties voor de zware producten, zodat voldoende beschikbaarheid kan worden gegarandeerd. We stappen af van de lumpsum-systematiek. Gemeenten betalen voor de jeugdhulp (volume) die daadwerkelijk wordt ingezet. De wijziging van de bekostiging kan er voor zorgen dat het voor een aantal zorgaanbieders moeilijk is om de overgangperiode (van maandelijks voorschot van een lumpsum, naar declareren op basis van daadwerkelijke levering) te overbruggen. Om die reden wordt onderzocht of het noodzakelijk is en zo ja op welke manier we een oplossing kunnen organiseren om deze overgang soepel te laten verlopen.

De verschuiving van regionaal naar lokaal budgettair kader

Voor 2021 tot en met 2023 is een budgettair kader vastgesteld op basis van de uitgewerkte inkoopopdracht. De keuzes hierin zijn vertaald naar een totaal budgettair kader. We kiezen voor een totaal budgettair kader voor het overzicht over het geheel van de uitgaven van jeugdhulp. Anders dan voorgaande jaren is een groot deel van de begroting lokaal. Veel van de jeugdhulp zal vanaf 2021 direct lokaal worden betaald. Dit zorgt ervoor dat het budgettair kader eigenlijk uiteenvalt in twee delen:

1. Een regionale begroting op basis waarvan een inleg zal worden bepaald. Hierin zitten de onderdelen die we centraal bekostigen. Dit zijn onder meer de uitvoeringskosten RIOZ, beschikbaarheid crisishulp, vaste taken Gecertificeerde Instelling, Veilig thuis, regionaal werkbudget, jeugdzorg plus en de eventuele onderbenutting bij zware jeugdhulp.

2. Een regionaal advies voor de lokale begroting. Alle jeugdhulp die wordt bekostigd via inspanningsbekostiging (zowel licht als zwaar) wordt lokaal begroot en betaald. Op basis van een volumeraming en regionaal vastgestelde tarieven is een regionaal advies opgesteld voor de lokale begroting. Gemeenten bepalen vervolgens op basis van hun lokale omstandigheden welke inschatting zij maken voor het lokale deel van de begroting.

De beide onderdelen samen vormen het totale budgettair kader voor jeugdhulp in natura.

De sturing en monitoring van het gebruik van jeugdhulp

Ten opzichte van de huidige situatie krijgt de toegang een nog bepalender rol in de sturing op de inzet van jeugdhulp. De toegang bepaalt, in de driehoek samen met jeugdige (en zijn ouders) en de aanbieder, de inzet van de bouwstenen van de hulp. Dit biedt lokale sturingsmogelijkheden maar vraagt ook een andere en mogelijk grotere inzet van de toegang. Het vraagt ook een herinrichting van de monitoring waarvoor in 2020 een nieuw monitoring systeem wordt opgezet. Door de opbouw in bouwstenen/producten biedt het ook meer inzicht in hoeveel en welke jeugdhulp wordt ingezet.

Gemeente Landerd heeft hierop al geanticipeerd door de toegang vanaf 1 december 2019 in eigen huis te halen.

De solidariteit tussen de samenwerkende gemeenten

Gemeenten zijn alleen nog solidair voor het gebruik van Jeugdzorg plus en de eventuele onderbenutting bij zware producten. Dit is het geval als gemeenten gezamenlijk minder zware jeugdhulp gebruiken dan het vooraf aan aanbieders gegarandeerde minimum. In dat geval zijn zij voor die onderbenutting solidair.

De wijziging van het woonplaatsbeginsel

Naar verwachting wijzigt per 2021 het woonplaatsbeginsel. Uitgangspunt in de nieuwe definitie van het woonplaatsbeginsel is dat de gemeente waar de jeugdige zijn woonadres heeft volgens de Basisregistratie Personen (de BRP) verantwoordelijk wordt voor de jeugdige. Bij jeugdhulp met verblijf is het uitgangspunt dat als woonplaats geldt: de gemeente waar de jeugdige onmiddellijk voorafgaande aan een of meerdere verblijfstrajecten zijn woonadres volgens de BRP had. De gemeente waar de jeugdige vandaan komt, blijft dus verantwoordelijk voor de jeugdige en voor de kosten van de jeugdhulp voor deze jeugdige.

Door de wijziging zal in sommige gevallen een andere gemeente verantwoordelijk worden voor de zorg voor jeugdigen waar ze nu voor verantwoordelijk zijn; met name zal een en ander wijzigen voor de groep kinderen met een voogdijmaatregel en verlengde jeugdwet (18+). Dit heeft financiële consequenties die op dit moment nog moeilijk te duiden zijn.

4. Wat zijn de gevolgen?

Kosten jeugdhulp

Zoals hiervoor aangegeven gaan we vanaf 2021 met een nieuwe inkoopsystematiek werken. De regionale inkooporganisatie heeft een inschatting gemaakt van het bijbehorende budgettair kader voor de regio. Daarbij hebben ze per gemeente een advies opgesteld voor de lokale raming van de kosten.

Dat is complex, vooral omdat het ingewikkeld is om de volumes in de nieuwe situatie in te schatten. Dat heeft verschillende oorzaken. Zo zijn de huidige contracten met zorgaanbieders voor een groot deel gebaseerd op lumpsum overeenkomsten. Met ingang van 2021 wordt dit

systeem vervangen door een systeem van P X Q. Daarnaast worden de huidige producten vervangen door nieuwe producten. Omzetting van oude producten naar nieuwe producten is niet altijd één op één mogelijk. Verder bekostigen we in de huidige systematiek op basis van aantallen unieke cliënten. In de nieuwe situatie laten we dit los en gaan we werken met meer transparante eenheden (etmalen, dagdelen, uren). Dat betekent dat is ingeschat hoeveel eenheden gemiddeld per unieke cliënt geleverd worden.

Daar komt nog bij dat vanaf 2021 het woonplaatsbeginsel wijzigt. Dat zorgt voor een aanpassing in welke gemeente verantwoordelijk is voor welke jeugdige.

Al deze factoren maken het lastig een inschatting te maken van het regionale budgettair kader. Dat geldt des te meer voor de vertaalslag naar de lokale raming per gemeente. Die is op dit moment nog erg onzeker.

Een extra element in de lokale vertaalslag is dat de solidariteitsafspraken vanaf 2021 veranderen. Vanaf dan zijn we als regio alleen nog maar solidair voor jeugdzorgplus. Daarnaast wordt het werkelijk zorggebruik niet meer over de voorgaande jaren uitgemiddeld. Hierdoor worden mee- en tegenvallers minder verdeeld over de regio en de boekjaren. Dit leidt afhankelijk van de lokale situatie mogelijk tot hogere of lagere kosten.

Financiële gevolgen budgettair kader 2021 voor gemeente Landerd.

In de gemeente Landerd handhaven we voorlopig de bedragen vanaf 2021 zoals deze zijn vastgesteld in de begroting 2020. Op dit moment is onduidelijk wat de omvang is van de financiële middelen vanuit het Rijk omdat er een herijking van de algemene uitkering 'Sociaal Domein' plaatsvindt. Dit onder andere vanwege een wijziging van het woonplaatsbeginsel.

Uitvoeringskosten lokaal 2021

Op dit moment wordt de bevoorschotting van jeugdhulp gedaan via de centrumgemeente. In de nieuwe situatie gaan de lokale gemeenten de kosten voor jeugdhulp grotendeels rechtstreeks aan aanbieders betalen. Dat betekent dat we lokaal te maken kunnen krijgen met hogere uitvoeringskosten.

Sturing op het gebruik van jeugdhulp

In een gesprek met onze accountant wordt bekeken op welke wijze wij uitvoering kunnen geven aan prestatielevering van de jeugdhulp. Het is de vraag of dit zodanig ingericht kan worden dat er geen onrechtmatigheid resteert. Mocht dit extra formatie kosten dan komen wij hier bij u op terug.

In 2020 wordt gewerkt aan de opzet van een regionaal en lokaal monitoringsysteem. Dat moet ervoor zorgen dat we vanaf 2021 een goed inzicht krijgen in de realisatie van de jeugdhulp en op tijd kunnen bijsturen als dat nodig of wenselijk is.

5. Hoe is het budgettair kader 2021 opgebouwd?

Totaal regionaal budgettair kader

Post	Lokaal of regionaal afrekenen	Raming 2021*	Raming 2022**	Raming 2023**
Jeugdzorgplus	Regionaal	4.490.992	4.490.992	4.490.992
LTA	Lokaal	12.058.727	12.058.727	12.058.727
Gecertificeerde instellingen	Deels lokaal/regionaal**	12.879.703	12.879.703	12.879.703
Veilig Thuis	Regionaal	4.992.720	4.992.720	4.992.720
CTB / Regionale	Regionaal	88.029	88.029	88.029
Zin Kader	Lokaal	99.987.047	99.987.047	99.987.047
Totaal		134.497.219	134.497.219	134.497.219

* 2021 is inclusief voorlopige indexering

** Een beperkt gedeelte van het budget voor gecertificeerde instellingen blijft regionaal gefinancierd. De inkoopprocedure GI is nog niet volledig afgerond. Naar verwachting zal het regionaal gefinancierde deel van de GI kosten uitkomen op € 1,5 mln. van de totaal geraamde € 12,8 mln.

Regionaal deel (inleg centrumgemeente)

Gemeente	Jeugdzorgplus	Gecertificeerde instellingen (regionaal deel)**	Veilig Thuis	CTB	ZIN kader***	Totaal inleg regionaal
Bemheze	189.718	63.366	210.913	3.719	pm	467.716
Boekel	70.409	23.517	78.275	1.380	pm	173.580
Boxmeer	172.979	57.775	192.303	3.391	pm	426.448
Boxtel	238.030	79.502	264.622	4.666	pm	586.820
Cuijk	198.040	66.146	220.165	3.882	pm	488.233
Grave	95.438	31.877	106.100	1.871	pm	235.286
Haaren****	69.887	23.343	77.695	1.370	pm	172.295
Landerd	96.395	32.196	107.164	1.889	pm	237.645
Meerijstad	564.991	188.708	628.111	11.075	pm	1.392.885
Mill en Sint Hubert	71.654	23.933	79.659	1.405	pm	176.650
Oss	770.557	257.368	856.643	15.104	pm	1.899.671
s-Hertogenbosch	1.207.652	403.358	1.342.569	23.672	pm	2.977.251
Sint Anthonis	69.063	23.067	76.778	1.354	pm	170.262
Sint-Michielsgestel	175.353	58.568	194.943	3.437	pm	432.302
Uden	323.377	108.008	359.504	6.339	pm	797.228
Vught	177.450	59.269	197.274	3.478	pm	437.470
Totaal*	4.490.992	1.500.000	4.992.720	88.029	PM	11.071.742

* alle kosten incl. voorlopige index 2021

** betreft voorlopige raming regionaal gefinancierde taken GI

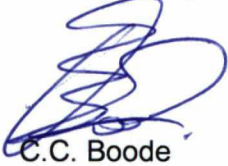
*** Een aantal taken zoals crisis is het voornemen om regionaal te financieren. De kosten maken onderdeel uit van de totale regionale ZIN raming € 99,8mln

**** De afsplitsing van Haaren gaat leiden tot bijstelling van de verdeelsleutel. Bijstelling wordt meegenomen in de reguliere P&C van RIOZ gedurende 2020.

6. Wat is het vervolg?

Inkoopprocedure wordt uitgevoerd in 2020.
Implementatie van de nieuwe inkoop vindt plaats gedurende heel 2020 zowel regionaal als lokaal. Onderdelen hiervan zijn onder meer de administratie/facturatie, accountmanagement, monitoring en voorbereiding van de toegang.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Landerd,
de secretaris, de burgemeester,

C.C. Boode

M.C. Bakermans